

ERIC ANDERSEN

OM KUNSTNEREN

Eric Andersen (født 1943) er en dansk kunstner og komponist. Han var en af de centrale figurer i den danske del af fluxusbevægelsen og har siden de tidlige 1960'ere været aktiv i et internationalt kunstfelt. Hans kunst er kendetegnet ved at den blander eksisterende medier på nye måder og dermed nedbryder grænserne mellem kunstarterne – såvel som mellem kunsten og hverdagen. Det er nemlig ikke kun ting vi normalt associerer med kunst, der blandes, men også alskens andre elementer lige fra bureaukratiske strukturer til byrummet eller til sociale situationer, der alle indgår som elementer i Eric Andersens praksis. Det helt grundlæggende er, at der opstår noget, som vi ofte ikke har ord for endnu, fordi vi ikke har oplevet det tidligere.

I Eric Andersens kunst går eksperimentet og uforudsigeligheden ofte hånd i hånd med systemer eller spilleregler. Hans værker er ofte handlingsbaserede og kunstværket behøver ikke nødvendigvis at være en genstand eller noget, der kan udstilles. Det kan lige så vel være processer eller begivenheder – noget der skal gøres af nogen, med nogen eller for nogen. Kunstneren opstiller ofte komplicerede eller abstrakte regelsæt for hvordan disse begivenheder eller events kan udfolde sig, og tit er det op til publikum eller performere selv at bestemme, hvordan reglerne skal fortolkes og forstås. Derfor kan mange af Eric Andersens instruktioner nærmest forstås som algoritmer, der netop er kendetegnet ved at være generelle og abstrakte forskrifter for beregninger, der kan føre til løsningen af et problem uafhængigt af det konkrete problems indhold. Ofte er der også indlagt bevidst modstridende instruktioner eller elementer, der virker absurde eller umulige. På den måde kan mange af Eric Andersens instruktioner forstås som små "hacks" eller interventioner, der bryder vores forventninger til kunstoplevelsen, til hverdagen, eller til de systemer vi tror vi kender og derfor gør os klar over nogle grundlæggende strukturelle vilkår ved vores måde at være og agere i verden på. Selvom

Andersen bruger disse bagvedliggende strukturer som materiale i sin kunst, vil hans instruktioner dog altid udfolde sig forskelligt alt afhængigt af tid, sted, omstændigheder og deltagere.

Eric Andersen har sagt, at det står enhver frit for at fortolke det, han laver – men at der som regel ingen dybere betydning er. Det han sigter imod, er at skabe situationer, hvor publikum er åbne over for de oplevelser og sansninger, der bliver genereret gennem udførelsen af handlingerne. Derfor vil vi med denne udstilling gerne opfordre til nyderrighed og kreativitet og til at publikum selv forsøger sig med at udføre Eric Andersens værker. I monterne og på væggene er der udstillet eksempler, der kan inspirere og på bordene ligger yderligere kopier man kan fordybe sig i. Desuden ligger der en lærebog med øvelser der tager udgangspunkt i Eric Andersens praksis.

A black rectangular graphic with white text in a typewriter font. The text reads: "I AM SORRY, BUT HOW CAN I TELL YOU A VERY NICE STORY, WHEN I DO KAVE ØNLX TKD™ F&W LBPPFRS ∞". The text is arranged in five lines, with some characters appearing as symbols or special characters.

Eric Andersen, Postkort

ERIC ANDERSEN

VÆRKTEKSTER / VERSION 1.1

1

I AM SORRY...
(Print). Værket findes også i arkivet som postkort i forskellige størrelser.

2

THIS SENTENCE SHOULD NOT BE READ
BY MORE THAN ONE PERSON AT THE
SAME TIME
(Maskinskrevet ark). Andetsteds i arkivet er optræder denne sætning som Opus 46.

3

OPUS BY ERIC ANDERSEN
(Opus 19, Instruktionspartitur)

VERSION TO THE MUSEUM "DEN FRIE"
ROOM II
(Opus 20, Instruktionspartitur). Opus 19 og 20 viser bl.a. Eric Andersens forkærlighed for at arbejde med publikum som materiale og med de sociale situationer, der opstår i møderne mellem mennesker. Samtidig peger stykket på den systematiske, strukturerede og tilsyneladende meningsløse handling som stedet, hvor disse møder kan foregå. Publikum er velkomne til at forlade performance, når de har fået nok. (Opusnummeret er tilføjet i håndskrift til en anden version, der ligger i arkivet)

4

SEATED PASSERS-BY FREE CHAIRS - SID-
DENDE FORBIPASERENDE AKTION MED
STOLE, 1977

(Instruktionspartitur). Værket opstiller et sindrigt farvekodet system for forskellige aktioner i forhold til forskelligt farvede stole. Publikum må skifte stole og ombytte farvekoderne efter behag.

Aktionerne medfører givetvis en lettere kaotisk situation, hvor mange forskellige uforudsete ting kan opstå. Og så får man en stol med hjem

5

HOMMAGE A EMMA GAD, 1983
(Pressemeddelelse, partitur, retrospektiv beskrivelse). 29. august 1982 inviteredes 165 personer til middag på Amalienborg Slotsplads. Invitationen, der tilsyneladende var en hyldest til Emma Gad, var omgivet af mange komplicerede lag af omstændigheder. Blandt andet havde de inviterede en liste over de øvrige inviterede – og varetøret, der resulterede i, at hændelsen kom til at fremtræde i negativ form (ingen af dem, der havde accepteret invitationen gik fri af varetøret, derimod blev deltagerantallet negativt: minus 23 personer). Begivenheden er siden blevet betegnet som ekstremt usandsynlig. *Hommage a Emma Gad* højtideligeholdes årligt gennem forskellige events under overskriften *Tomgang*. På bordet ved siden af montren kan du finde kopier af indbydelse med deltagerliste, menu, valgmuligheder og bestillingsliste for underholdning samt transportinformation sendt fra Eric Andersen til kunstnerkollega William Louis Sørensen.

6

OPUS 51 (I HAVE CONFIDENCE IN YOU), 1965
(Partitur, lydoptagelse, radioudsendelse). I 1965 indsendte Eric Andersen Opus 51 til DR's komponistkonkurrence for unge komponister. I kuverten han sendte ind, lå der 21 standard prøveark (tre forskellige skrifttyper, syv ark af hver) fra et bogtrykkeri. Sammen med arkene lå følgende beskrivelse:

Vedlagte partitur fordeles efter dirigentens for-godtbefindende blandt følgende musici: en fløjte, en obo, en klarinet, en fagot, et horn, en trompet, en basun en janitshar med en række forskellige slaginstrumenter, seks første-

violiner, en andenviolin, en bratsch, en cello, to kontrabasser, en pianist plus dirigenten hvorefter det afspilles. Varighed mellem fem og ti minutter.

Dermed havde Andersen opfyldt de formelle krav til konkurrencen og værket blev antaget og indspillet af Radiosymfoniorkestret. Dirigenten Francesco Cristofoli valgte at tolke stykket som en spøg og musikanmelderne var rasende. Kunne man overhovedet kalde det musik?

På væggen ser du, hvad der formentlig er en senere trykt version af partituret. Et af arkene fra det oprindelige opførelsesmateriale, ligger på det ene bord.

I hovedtelefonerne kan du lytte til Radiosymfoniorkestrets indspilning fra 1965 i sin helhed (Varighed 4:48), og radioudsendelsen *Vor tids musik* fra 31. august 1965 (varighed 34:19), hvor stykket præsenteres og diskuteres af blandt andre Eric Andersen og dirigenten Francesco Cristofoli.

7

OPERA BY ERIC ANDERSEN (to call by opus and a number). Flere opusnumre kunne samles til en opera.

8

UDEN TITEL (aktion, gåtur). Værket består af instruktioner til en gåtur, hvor man på bestemte steder (et bestemt antal tilbagelagte meter) skal udføre forskellige handlinger. Samtidig peger partituret på sig selv som en tekst og på at gåturen måske primært foregår i læserens fantasi, da enkelte elementer er svære eller måske direkte umulige at udføre. Hvordan sikrer man fx man passerer en fem-personers taxa efter 970 meter eller, at man først opdager, at det regner, når man har gået tre kilometer?.

9

OPUS 4, 5, 6, 9, 10, 14, 17

Eric Andersen brugte betegnelsen Opus om sine tidlige værker. Hermed overtog han en tradition fra musikken, hvor en komponists stykker

ordnes efter et opusnummer, som samtidig angiver rækkefølgen de er skrevet i. Denne praksis peger samtidig på, at det er værker, der kan gentages og opføres, og at der altid er et element af fortolkning til stede, når det sker. I mapperne optræder også mange værker, der blot er betegnet Opus, men ikke er givet et nummer. Opusværkerne betegner alle en eller flere handlinger.

10

MAJUDSTILLINGEN / 67

– CHARLOTTENBORG – ERIC ANDERSEN

Til det første udstillingslaboratorie foreslog en deltager, at det kunne opfattes et som et møde mellem tekst og skulptur. Som en slags idepartitur, hvor længde og vægtangivelserne angiver en skala og nogle rumlige forhold, som man må forestille sig. Hvordan det oprindeligt var udstillet vides ikke.

11

I REGRET HAVING MAILED THE ITEM (Postkort).

12

OPUS 41, 37, 38, 46, 30

Eric Andersen brugte betegnelsen Opus om sine tidlige værker. Hermed overtog han en tradition fra musikken, hvor en komponists stykker ordnes efter et opusnummer, som samtidig angiver rækkefølgen de er skrevet i. Denne praksis peger samtidig på, at det er værker, der kan gentages og opføres, og at der altid er et element af fortolkning til stede, når det sker. I mapperne optræder også mange værker, der blot er betegnet *Opus*, men ikke er givet et nummer. Opusværkerne betegner alle en eller flere handlinger.

Disse opusværker peger på en musikalsk tradition, der på avantgardistisk vis brydes op gennem eksperimenter med publikums forventninger til situationen. De to nederste (46 og 30) kan betegnes som klassiske fluxus-events, hvor det performative og det spekulative blandes sammen.

UDEN TITEL

(The enclosed material to this page)

På side to af dette partitur står der "Space for enlargement of the enclosed material:" Man kan altså selv fylde indholdet i. Dermed bliver partituret på en måde til en slags prototype for Andersens måde at arbejde på. Der er opstillet et system, men det er publikum eller performer selv, der bestemmer hvordan og med hvad, der skal arbejdes.

UDEN TITEL

(biograffilm). I dette værk mødes det performative og det mediekunstneriske med det besværlige. Man ser helt fysisk filmen ved at deltagerne sender filmstrimlen videre til hinanden. Dem, der sidder på bagerste række får ikke særlig meget med og kommer sikkert til at kede sig ganske hurtigt. Længden af filmen er en afstand og ikke som normalt et tidsrum. Det vides ikke om værket nogensinde er opført.

UDEN TITEL

(tape piece). Værket er et tidligt eksempel på Eric Andersens mediekunstneriske praksis, hvor lyd, film og datamedier tidligt var vigtige elementer. Samtidig peger det på et andet vigtigt element i Andersens virke, nemlig det distribuerede. Kortet kunne sendes og modtageren kunne afspille lyden, så dele af værket potentielt kunne foregå over hele verden. Det vides ikke hvilken lyd, der er på båndstumpen eller hvor mange eksemplarer af kortet der findes.

UDEN TITEL

(99 single frames). Værket kan tænkes som en instruktion til et meget kompliceret filmforløb. Det vides ikke om det nogensinde er realiseret, men interessen for fragmentet eller for den enkelte frame i et filmforløb går igen, blandt andet i Eric Andersens Opus 74 Version 2 (Fluxfilm no. 19) fra 1966, der kan ses på ubu.com.

ÅRETS TOMGANG, 1990, PAUSING

(Video fra Trekantens Video Formidling (TVF), Instruktion og pressemeddelelse (i holder påvæg)). Årets tomgang er en tilbagevendende begivenhed i Eric Andersens praksis, som tilsyneladende refererer til begivenheden *Hommage a Emma Gad*. Ved årets tomgang i 1990 medvirkede samtlige taxaer i Roskilde, der dannede en procession på den maksimalt komplicerede måde mens de kørte mellem museets gård og Stændertorvet i et mønster, der lignede uendelighedstegnet. Manifestationen kan bedst beskrives som en proces af holden, venten, tøven og passage. Eric Andersen stod ved porten og flettede trafikken i den snævre passage og museets daværende direktør Marianne Bech stod udenfor porten of omdirigerede udefrakommende, distraherende trafik. Tomgang er typisk begivenheder og processionser, der uventet dukker op og forsvinder igen, ligesom de snørklede interne referencer til tidligere værker også er kendetegnende for Eric Andersens praksis.

THE SOUNDWALK, ROSKILDE 1991

(Plakat, beskrivelse, avisartikler). *The Soundwalk* var en gigantisk lydinstallation på Roskilde Festival i 1991, hvor mikrofoner transmitterede lyd fra hele festivalpladsen til en fire etagers væg udstyret med højttalere. Publikum kunne selv mixe deres oplevelse ved at bevæge sig foran eller på lyd væggen, hvor allehånde forskellige lyde kunne blive blandet.

PREFERABLY TELEPHONY, WIRELESS OR BY MAIL

(Instruktion, partitur). Et eksempel på Eric Andersens arbejde med distributionsformer, serier og kategorier. Det er helt op til den, der skal udføre handlingen, hvad der skal gøres eller om det overhovedet lader sig gøre.

PLACE STAMPS...

(Opusgenerator, mail art objekt). En enkel instruktion: Den, i datiden, dagligdags hand-

ling, det var at sætte frimærker på og sende et postkort kombineres her med en opfordring til at give denne handling et opusnummer. Dermed gøres det at sende postkortet til et kunstværk i sig selv.

21

SOME PIECES BY ERIC ANDERSEN
Museet for Samtidskunst overtog to mapper i 2017 med indhold af Eric Andersen. Mapperne har Eric Andersen givet til kunstnerkollegaen William Louis Sørensen fra hvis bo, de er overgået til museet. Oprindeligt ser de ud til at have indeholdt værker fra perioden 1961-1966, men materialet i dem viser, at Sørensen formentlig er fortsat med at tilføje materiale relateret til Eric Andersen til dem indtil 1992.

22

WRITE THE SAME ADDRESS ...
(Mail art objekt, instruktionskort, kuverter). Objektet påpeger ironien i at det ikke er tilladt at sende kontanter med brevpost, samtidig med at frimærket udgør en pengeværld i sig selv. Netop her er ikke alt omsætteligt til kontanter. Samtidig tilføres endnu et ironisk lag ved at det er afsenderen, der beholder instruktionskortet og dermed en væsentlig del af værket.

23

PLACE MATERIAL NECESSARY FOR OPUS
(Partiturkort, kuvert). Et eksempel på Eric Andersens brug af opusbetegnelsen, som noget der angiver en handling. Nogle af kortene er blanke og man kan forestille sig, at det er op til den der udfører handlingen at bestemme hvilke instruktioner, der står på dem og hvilke material-er der anvendes.

24

... UNTIL LOGICAL STATEMENT IS REACHED
(Decision-set project). Værket består af 9 stykker pergamentpapir med forskellige tekster, ord, tegn og figurer sat op i forskellige systemer og mønstre. De 9 stykker skal kombineres så der fremkommer en relevant tilkendegivelse om et valgt emne - eller om et hvilket som helst andet

emne. På bordet har vi kopieret de ni ark over på transparenter, så du selv kan forsøge dig med dem. Hvis der ikke er plads på bordet er du velkommen til at tage gulvet i brug.

25

MARIANNE FOR AN EIFFEL TOWER IN SPACE,
1986
(Projektbeskrivelse). MARIANNE er et urealiseret projektforslag i anledning af Eiffeltårnets hundrede års jubilæum i 1989. Efter sigende vandt projektet konkurrencen om at skabe et nyt arkitektonisk monument. I korte træk handler projektet om at tre kunstige stjerner efter tricolorens farver, en rød, en hvid og en blå, skulle placeres i rummet og via solenergi kaste lys tilbage til jorden, der ville være kraftigt nok til at kunne ses i en oplyst storby som Paris. Den omfattende projektbeskrivelse ligger i kopi på bordet til gennemsyn.

26

OPUS 1966, HVEDEKORN 4, 1969
Opus 1966 er et eksempel på Eric Andersens tidlige mediekunst. Der skal (efter tidens standard) anvendes et "dataanlæg af væsentlig størrelse" til at generere dechifreerede tal- og ordkombinationerne på den rigtige måde sådan at tilsyneladende tilfældighedsdigte kan genereres efter en streng algoritme.

HVAD SIGER DU?

Hvis du ved noget om det udstillede eller måske selv har deltaget i nogle af Eric Andersens aktioner, hører vi meget gerne fra dig. Del dine erfaringer på et postkort og aflever det til museumsvarterten. Så kan det være, din historie kommer med i udstillingen. Husk dit navn, mail eller telefonnummer, så vi kan få fat på dig. Mange tak!